

Dosarul nr. 3ra-1024/19

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud: I. Brai)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Sveatoslav Moldovan
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Consiliul raional Anenii Noi și
Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă
de Consiliul raional Anenii Noi împotriva Inspekției Financiare a Ministerului Finanțelor al
Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 10 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins
cererile de apel depuse de Consiliul raional Anenii Noi și Inspekția Financiară a Ministerului
Finanțelor al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei
Anenii Noi, sediul Central

c o n s t a t ă :

La 21 aprilie 2017 Consiliul raional Anenii Noi a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspekției Financiare cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că în perioada 17 ianuarie 2017 – 08 februarie 2017 în
cadrul Consiliului raional Anenii Noi a avut loc inspekția financiară.

La 16 februarie 2017 a înaintat dezacordul Ministerului Finanțelor la Raportul privind
rezultatele inspekției financiare tematice la Consiliul raional Anenii Noi din 08 februarie
2017, în partea ce se referă la achitarea premiilor, suplimentelor, indemnizațiilor și ajutoarelor
materiale, însă nu a primit niciun răspuns.

La 22 februarie 2017 a recepționat prescripția Inspekției Financiare referitor la
rezultatele inspekției financiare complexe efectuate la Consiliul raional Anenii Noi nr. 27-
09-12/180 din 17 februarie 2017, prin care la pct. III, s-a impus să recupereze: cheltuielile
pentru serviciile comunale în sumă de 25,9 mii lei; primele, suplimentele, sporurile,
indemnizațiile și ajutoarele materiale neîntemeiate în sumă totală de 405,5 mii lei (111,2 mii
de lei + 126,2 mii de lei + 53,6 mii de lei + 33,9 mii de lei + 20,0 mii de lei + 15,7 mii de lei
+ 3,5 mii de lei + 41,4 mii de lei) și valoarea combustibilului decontat neîntemeiat (41,6 mii
lei).

La emiterea prescripției nu s-a luat în considerație suportul legal și argumentele invocate în dezacordul din 16 februarie 2017, or, sarcinile impuse de inspecție sunt neîntemeiate și contravin drepturilor reale ale salariaților.

Ministerul Finanțelor, fiind organul ierarhic superior, trebuia să soluționeze cererea prealabilă din 16 februarie 2017, dar nu să o remită spre examinare Inspecției Financiare, care la rândul său nici nu a încercat să motiveze sau să contraargumenteze cele invocate în dezacord și în cererea prealabilă.

Consideră ilegală și neîntemeiată prescripția Inspecției Financiare nr. 27-09-12/180 din 17 februarie 2017, în partea impunerii restituirii sumelor stipulate în pct. III, în special: a primelor, suplimentelor, sporurilor, indemnizațiilor și ajutoarelor materiale în sumă totală de 405,5 mii lei (111,2 mii de lei + 126,2 mii de lei + 53,6 mii de lei + 33,9 mii de lei + 20,0 mii de lei + 15,7 mii de lei + 3,5 mii de lei + 41,4 mii de lei) și valoarea combustibilului decontat neîntemeiat (41,6 mii lei), stabilite contrar legii, din următoarele motive.

Suma de 111,2 mii lei constituie primele achitate persoanelor cu funcții de demnitate publică, calculată conform art. 8 alin. (2) și (2¹) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355 din 23 decembrie 2005 (în vigoare până la 01 decembrie 2018), care prevede că, persoanele care dețin funcții de demnitate publică, personalul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică pot beneficia de premii cu prilejul jubileelor, sărbătorilor profesionale și al zilelor de sărbătoare nelucrătoare, care se plătesc din contul economiei mijloacelor pentru retribuirea muncii, alocate pe anul respectiv. Cuantumul premiului unic nu va depăși salariul lunar (salariul de funcție) al salariatului premiat.

Mărimea premiilor cu prilejul jubileelor, al sărbătorilor profesionale și al zilelor de sărbătoare nelucrătoare pentru persoanele care dețin funcție de demnitate publică din cadrul autorităților administrației publice locale se stabilește prin decizia autorității executive a administrației publice locale, în baza unui Regulament aprobat de către autoritatea deliberativă a administrației publice locale.

Prin decizia nr. 02-07 din 19 martie 2015 a Consiliului raional Anenii Noi, a fost aprobat Regulamentul privind modul de stabilire a condițiilor de acordare a plăților suplimentare persoanelor cu demnitate publică și funcționarilor publici din cadrul Consiliului raional Anenii Noi, prin care la pct. 5 a fost stabilit cuantumul maxim posibil alocării al premiului și modalitatea acordării acestuia, limita căruia nu a fost depășită și dreptul respectiv nu a fost utilizat cu exces.

Inspectorii Inspecției Financiare nu au precizat care normă legală a fost încălcată la achitarea primelor.

Inspecția Financiară eronat a interpretat prevederile art. 8 din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, despre necesitatea convocării a 33 de consilieri pentru stabilirea cuantumului primelor pentru demnitarii publici, având în vedere faptul că Consiliul raional Anenii Noi se convoacă odată la 3-4 ședințe ordinare pe an.

Sumele 126,2 mii de lei, 53,6 mii de lei și 41,4 mii lei constituie sporurile și adaosurile stabilite funcționarilor din cadrul Aparatului Președintelui raionului Anenii Noi pentru îndeplinirea muncii suplimentare stabilită de fișa postului, și anume:

- 126,2 mii de lei - sporuri și adausuri achitate pentru munca suplimentară efectuată de funcționarii Lungu A. și Ciur D., care au exercitat funcția vacantă de șef al cancelariei până în prezent, iar Olari I. a exercitat funcția vacantă de casier până în prezent;
- 53,6 mii de lei – sporuri și adausuri – achitate pentru munca îndeplinită de Caraseni L. într-un volum de lucru suplimentar celui stabilit de fișa postului – deservește Centrul militar;
- 41,4 mii de lei – este legată direct de sumele sus menționate.

Suplimentele enunțate au fost stabilite în conformitate cu Legea privind sistemul privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr. 48 din 22 martie 2012, (în vigoare până la 01 decembrie 2018) și Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008, care prevăd relațiile de muncă a funcționarilor publici, precum și conform legislației muncii, care este baza legală în relațiile de muncă pentru toți salariații din toate sferele economiei naționale, inclusiv și a serviciului public.

Conform art. 156 alin. (1) din Codul muncii, salariaților care, în afară de munca lor de bază, stipulată în contractul individual de muncă, îndeplinesc, la aceeași unitate, o muncă suplimentară într-o altă profesie (funcție) sau obligațiile de muncă ale unui salariat temporar absent, fără a fi scutiți de munca lor de bază (în limitele duratei normale a timpului de muncă stabilite de prezentul cod), li se plătește un spor pentru cumularea de profesii (funcții) sau pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă ale salariatului temporar absent.

În cadrul Consiliului raional Anenii Noi a fost semnat un contract colectiv de muncă încheiat pe anii 2014 - 2017, înregistrat la Inspekția Muncii sub nr. 91 din 29 decembrie 2014, unde la pct. 5.5 se reglementează că salariații pot beneficia de suplimente la salariu pentru munca suplimentară, exercitând temporar funcții vacante.

Conform art. 5 alin. (3) din Legea privind sistemul privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr. 48 din 22 martie 2012, (în vigoare până la 01 decembrie 2018), în condițiile legii, funcționarul public poate beneficia de suplimente de plată pentru munca suplimentară.

Funcționari publici menționați în prescripție au fost salarizați și stimulați în conformitate cu legislația în vigoare, care prevede posibilitatea de a exercita unele atribuții suplimentare în aceeași unitate, cu remunerarea respectivă a acestora.

Suma de 33,9 mii de lei ce constituie indemnizațiile unice la expirarea mandatului, egale cu două salarii de funcție, au fost achitate persoanelor cu funcții de demnitate publică în felul următor.

Funcția de președinte și de vicepreședinte de raion sunt funcții de demnitate publică, ce cad sub incidența Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010.

Este greșită poziția Inspekției Financiare precum că trebuia să fie aplicate prevederile art. 2 alin. (1) din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02 februarie 2000, care stipulează că, noțiunea de ales local vizează consilierii consiliilor satești (comunale), orașenești (municipale), raionale și consiliului municipal Chișinău, deputații în Adunarea Populară a Găgăuziei, primarii și viceprimarii, președinții și vicepreședinții raioanelor, deoarece atât Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, cât și Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02 februarie 2000 sunt legi speciale ce reglementează același obiect.

Potrivit art. 6 alin. (7) din Legea privind actele legislative nr. 780 din 27 decembrie 2001, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

La achitarea indemnizației unice la expirarea mandatului s-a luat ca bază două acte legislative cu aceeași forță juridică și corespunzător normei de drept enunțate a fost aplicată prevederea actului posterior.

Argumentele Inspekției Financiare că o lege este mai specială decât cealaltă este neîntemeiat și urmează să fie exclus din prescripție și să nu fie considerat ca daună.

Suma de 41,6 mii de lei la compartimentul evidența mișcării și trecerii la pierderi a combustibilului este exagerată, deoarece în perioada de inspectare 2012 – 2016 costul la petrol diferă în fiecare an, spre ex.: în anul 2012 prețul pentru un litru de benzină A95 a constituit 5,7 lei.

La fel nu s-a calculat uzura unității de transport supusă inspectării.

Calcululele din tabel sunt exagerate și nu corespund realității, spre ex.: automobilul Šcoda Octavia nr. de înmatriculare RMA 148 este dat în exploatare din anul 2003, diferența se calculează pe perioada inspectării 2012 – 2016 și se înmulțește cu prețul de zi a petrolului.

Astfel, suma de 41,6 mii de lei este exagerată și urma să fie reexaminată, Inspekția bazându-se pe regulile stabilite prin ordin intern fără a stabili responsabilul, exagerând calculele, a impus prezentul administrator la restituire a presupusei daune.

A cerut Consiliul raional Anenii Noi admiterea acțiunii și anularea parțială a pct. III din prescripția Inspekției Financiare cu privire la rezultatele inspectării financiare complexe efectuate la Consiliul raional Anenii Noi nr. 27-09-12/180 din 17 februarie 2017, cu excluderea sumelor care urmează să fie încasate (111,2 mii de lei + 126,2 mii de lei + 53,6 mii de lei + 33,9 mii de lei + 41,4 mii de lei), ca fiind stabilite ilegal.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, acțiunea a fost admisă în parte.

S-a anulat parțial pct. III din prescripția nr. 27-09-12/180 din 17 februarie 2017 a Inspekției Financiare cu privire la rezultatele inspectării financiare complexe efectuate la Consiliul raional Anenii Noi și s-au exclus din prescripție sumele achitate la salariu și impuse spre recuperare, după cum urmează: 111,2 mii de lei acordate cu titlu de premii pentru persoane cu demnitate publică și personalul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică și 33,9 mii de lei acordate cu titlu de indemnizații unice pentru persoane cu demnitate publică la eliberarea din funcție.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis apelurile declarate de Consiliul raionului Anenii Noi și Inspekția Financiară, s-a casat hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central și s-a emis o hotărâre nouă sub formă de încheiere, prin care s-a încetat procesul în conformitate cu art. 265 lit. a) din Codul de procedură civilă – cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Prin decizia din 06 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Consiliul raional Anenii Noi și s-a casat decizia din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 10 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins cererile de apel depuse de Consiliul raional Anenii Noi și Inspekția Financiară și s-a menținut hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătorei Anenii noi, sediul Central.

Atât prima instanță, cât și instanța de apel au motivat soluțiile că prescripția nr. 27-09-12/180 din 17 februarie 2017 a Inspekției Financiare, contestată de către Consiliul raional Anenii Noi, la pct. III, constituie obiect de examinare în contenciosul administrativ, fapt stabilit prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2017, prin care s-a concluzionat că prescripția contestată constituie act administrativ, deoarece efectul juridic al acesteia se manifestă prin impunerea Consiliului raional Anenii Noi să restituie mijloacele bănești cheltuite: pentru serviciile comunale în sumă de 25,9 mii de lei; primele, suplimentele, sporurile, indemnizațiile și ajutoarele materiale în sumă totală de 405,5 mii de lei (111,2 mii de lei + 126,2 mii de lei + 53,6 mii de lei + 33,9 mii de lei + 20,0 mii de lei + 15,7 mii de lei + 3,5 mii de lei + 41,4 mii de lei) și valoarea combustibilului decontat în sumă

de 41,6 mii de lei, iar în cazul nerestituirii acestora va avea ca efect aplicarea sancțiunilor corespunzătoare prevăzute de lege (f.d. 90-94, vol. I).

Odată ce există o decizie irevocabilă, prin care s-a constatat cu certitudine că prescripția nr. 27-09-12/180 din 17 februarie 2017 a Inspecției Financiare constituie obiect de examinare în contenciosul administrativ, iar în ședința de judecată s-a stabilit că prescripția contestată are ca efect impunerea de a restitui sumele decontate, nerestituirea cărora va avea efect aplicarea sancțiunii contravenționale, instanțele de judecată au conchis că prescripția contestată constituie obiect al contenciosului administrativ.

Referitor la pretenția Consiliului raional Anenii Noi cu privire la anularea pct. III din prescripție în partea ce ține de restituirea sumei de 41,6 mii de lei folosită nejustificat la alimentarea cu combustibil a automobilelor de serviciu, cu excluderea acestei sume din prescripție, instanțele de judecată au lăsat-o fără examinare, deoarece nu a fost solicitată de către reclamant în cererea de chemare în judecată, și nici pe parcursul examinării cauzei nu a fost depusă cerere de majorare a cuantumului pretențiilor sau de completare a acțiunii cu pretenții suplimentare în conformitate cu legislația în vigoare.

Referitor la pretențiile privind anularea parțială a pct. III din prescripția Inspecției Financiare cu privire la rezultatele inspectării financiare complexe efectuate la Consiliul raional Anenii Noi nr. 27-09-12/180 din 17 februarie 2017, în partea restituirii sumei de 126,2 mii de lei și 53,6 mii de lei acordate cu titlu de supliment la salariu, cu excluderea acestora din prescripție, au menționat instanțele de judecată că suplimentele pentru cumularea atribuțiilor funcției deținute cu atribuțiile unei funcții publice temporar vacante se stabilesc funcționarilor publici de conducere și de execuție prin act administrativ al conducătorului autorității publice pe parcursul lunii de gestionare, iar cuantumul suplimentelor nu va depăși 100% din salariul funcției corespunzător treptei I a gradului de salarizare stabilit titularului funcției publice temporar vacante.

Reprezentantul Consiliului raional Anenii Noi atât în procesul inspecției efectuate, cât și în ședințele de judecată nu a prezentat nici un act administrativ (ordin, dispoziție), prin care cei 4 funcționari specificați în prescripție ar fi numiți, prin cumul, în funcțiile pentru care au primit supliment la salariu, cu stabilirea cotei-părți procentuale din salariul cumulativ.

Referitor la pretenția cu privire la anularea parțială a pct. III din prescripția Inspecției Financiare cu privire la rezultatele inspectării financiare complexe efectuate la Consiliul raional Anenii Noi nr. 27-09-12/180 din 17 februarie 2017, cu excluderea sumei de 41,4 mii de lei acordate titlu de ajutor material la concediu, au reținut instanțele de judecată că în luna mai 2014 persoanele: A. Lungu, L. Caraseni, I. Olari și D. Ciur au beneficiat neîntemeiat de ajutor material, mărimea căruia a depășit mărimea unui salariu mediu lunar în sumă de 5.265,5 lei, inclusiv A. Lungu - 1695,0 lei, L. Caraseni - 1327,50 lei, I. Olari - 785 lei și D. Ciur - 458,0 lei.

Persoanele vizate au beneficiat de ajutor material cu depășirea unui salariu mediu lunar și în anii 2015 - 2016, inclusiv în anul 2015: A. Lungu în sumă de 1.066,2 lei; L. Caraseni în martie în sumă de 1.515,2 lei și I. Olari în sumă de 162,8 lei, iar în anul 2016, D. Ciur în sumă de 785,2 lei, A. Lungu în sumă de 2.047,9 lei, L. Caraseni în sumă de 2.802,9 lei și I. Olari în sumă de 910,1 lei.

Din aceleași motive, în perioada anilor 2014-2016, au fost în surplus calculat și achitat indemnizația de concediu ordinar după cum urmează:

anul 2014: Caraseni L. în sumă de 3207,42 de lei; Olari L în sumă de 610,42 de lei; D. Ciur în sumă de 752,66 de lei, în total 4.390,74 de lei;

anul 2015: Caraseni L. în sumă de 3.383,10 lei; Olari I. în sumă de 1.158,68 lei; D. Ciur în sumă de 732,40 de lei ; A. Lungu în sumă de 2.348,0 lei, în total 7.622,18 lei;

anul 2016: L. Caraseni în sumă de 3.979,95 de lei; L. Olari în sumă de 420,14 lei; D. Ciur în sumă de 1.378,14; A. Lungu în sumă de 2.670,42 de lei, în total 8.448,65 de lei.

A fost majorat neîntemeiat cuantumul premiului anual acordată în anul 2016 după cum urmează: L. Caraseni în sumă de 2.847,0 lei; L. Olari în sumă de 841,0 lei; D. Ciur în sumă de 490,0; A. Lungu în sumă 2.075,0 lei, în totală – 7,253,0 lei.

Referitor la pretenția privind obligarea de a restitui suma de 111, 2 mii de lei, acordată cu titlu de premii pentru persoane cu demnitate publică, instanțele de judecată au reținut că prin decizia nr. 02-07 din 19 martie 2015 a Consiliului raional Anenii Noi a fost aprobat Regulamentul privind modul de stabilire a condițiilor de acordare a plăților suplimentare persoanelor cu demnitate publică și funcționarilor publici din cadrul Consiliului raional Anenii Noi, prin care la pct. 5, a fost stabilit cuantumul maxim posibil alocării al premiului și modalitatea acordării acestuia, limita căruia nu a fost depășită și dreptul respectiv nu a fost utilizat cu exces (f.d. 106-108, vol. I).

Referitor la pretenția cu privire la anularea punctului III din prescripție, privind restituirea sumei de 33,9 mii lei acordată cu titlu indemnizație pentru persoane cu demnitate publică la eliberare din funcții, instanțele de judecată au concluzionat că funcția de președinte și de vicepreședinte de raion sunt funcții de demnitate publică, care cad sub incidența Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Odată cu investirea în funcția de demnitate publică, președintele raionului, care la moment a deținut mandatul alesului local, în decurs de 30 de zile pierde acest statut, corespunzător la demisia președintelui raionului și vicepreședintelui, care la moment nu mai deține mandatul de ales local, și activează în funcția de demnitate publică o perioadă de mai mult de 2 ani, urmează a fi aplicate prevederile art. 17 alin. (1) și (2) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în partea ce ține de achitarea indemnizațiilor unice la concediere, procedura în speță fiind respectată întocmai de Consiliul raional Anenii Noi.

La 21 mai 2019 Inspekția Financiară a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 10 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 aprilie 2018 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi sub formă de încheiere de încetare a procesului.

În motivarea recursului Inspekția Financiară a indicat că prescripția contestată nr. 27-09-12/180 din 17 februarie 2017, în special la pct. III, nu constituie act administrativ, dar un act preparatoriu, deoarece nu poartă caracter de executare imediată, recuperarea cheltuielilor în sumă totală de 336,3 mii de lei nu poate fi calificată ca încasare forțată sau impunere, temei pentru care aceasta nu se încadrează în prevederile Legii contenciosului administrativ.

Prescripția are menirea de a recomanda managerului instituției, cu drept de utilizare, a mijloacelor bugetului public național, lichidarea încălcărilor constatate și desfășurarea activității în conformitate cu prevederile legislației în vigoare privind utilizarea mijloacelor financiare ale statului.

Modul și procedura de examinare în cazul în care nu sunt lichidate benevol încălcările constatate, permite Inspekției, în limita prevederilor art. 349 din Codul contravențional, emiterea unui act administrativ.

La 13 iunie 2019 Consiliul raional Anenii Noi a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 10 aprilie

2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 aprilie 2018 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea acțiunii Consiliul raional Anenii Noi a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, concluzionând că prescripția Inspecției Financiare cu privire la rezultatele inspecției financiare complexe efectuate la Consiliul raional Anenii Noi nr. 27-09-12/180 din 17 februarie 2017 constituie un act preparatoriu și nu constituie act administrativ, deoarece prin aceasta se expune o manifestare juridică unilaterală de voință cu caracter normativ sau individual, din partea Inspecției Financiare în vederea organizării executării recomandărilor, condiționată în cazul neexecutării acesteia cu aplicarea sancțiunilor pecuniare.

La 16 iulie 2019 în adresa Consiliului raional Anenii Noi și Inspecției Financiare au fost expediate copiile recursurilor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor.

La 31 iulie 2019 Inspecția Financiară a depus referință, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de Consiliul raional Anenii Noi.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererilor de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 10 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Consiliului raional Anenii Noi și Inspecției Financiare la 03 mai 2019, însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurenți (f.d. 119, vol. II).

Cererile de recurs au fost depuse la 21 mai 2019 și respectiv la 13 iunie 2019, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursurilor depuse de Inspekția Financiară și Consiliul raional Anenii Noi în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile depuse de Inspekția Financiară și Consiliul raional Anenii Noi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile depuse se referă la dezacordul Inspekției Financiare și Consiliului raional Anenii Noi cu soluțiile pronunțate de către prima instanță și instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Inspekția Financiară și Consiliul raional Anenii Noi.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile depuse de Consiliul raional Anenii Noi și Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Sveatoslav Moldovan

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh